

HARIDUS- JA NOORTEAMET

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Kvaliteetsed teenused noortele: kuidas me ühiselt sinna jõuame?

„Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja
NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks“

2023-2029

NAK 2035

Strateegiline eesmärk ISE

Kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) **on kättesaadav** üle Eesti ning loob **kõigile noortele** võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks.

Noortevaldkonna tugevused ja väärtused

Kvaliteetsete teenuste pakkumine nii riigi kui kohalikul tasandil, **paindliku regulatsiooni toel** ning **koostöös** avaliku, äri- ja kolmanda sektoriga.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA
NOORTEAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

Tegevus: Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- Tegevuste eesmärk **muuta kvaliteetsed teenused noortele piirkondlikult kättesaadavamaks**, seejuures suurendada noorte kaasatust tegevustesse ning soodustada nende huvi ja püsimist haridussüsteemis.
- Eesmärgi saavutamiseks toetatakse tegevusi, mis **tõstavad** noorsootöö ja huvihariduse korraldajate, teenusepakkujate ja teiste **osapoolte võimekust** noortele pakutavate **teenuste kvaliteedi tagamisel** ning **noorte osalemist kvaliteetsetes teenustes**.
- Elluviija: Harno. Elluviija partnerid: HTM, Tallinna ülikool koostöös Tartu ülikooliga

„Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks”

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

HARIDUS- JA
NOORTEAMET

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

- Tegemist on HTM-i ja Harno eestveetava **mitteregulatiivse iseloomuga** tegevusega.
- Eesmärk on **arendus- ja koolitustegevuste** kaudu tõsta kohalikul tasandil noortel pakutavate teenuste kvaliteeti.
- **Arendaja roll on omavalitsusel.**
- Omavalitsus töötab välja **kvaliteedinõuded**, mis kirjeldatakse teenusstandardis.
- **Riik toetab teenusepakkujad** (nii munitsipaal kui ka eraõiguslikke) standardite rakendatavuse **katsetamisel**
- KOV otsustada on täna ning ka edaspidi, milliseid noorsootöö ning huvihariduse teenuseid ja tegevusi KOV oma noortele võimaldab.

„Noorsootöö meetmed noorte tööturule sisenemise toetamiseks ja NEET-staatuses noortele tugimeetmete pakkumiseks”

VAJADUSE KAARDISTAMINE

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Sekkumine on kujundatud koostöös KOVidega

- Sihtrühma ootuste kaardistamine tõi esile vajaduse seada noortevaldkonna **teenustele ühtsed nõuded**.
- Samas peeti oluliseks, et nõuete seadmisel oleks võimalik arvestada KOV-ide erisusi.
- Selgus, et suures osas ei ole noorsootöös, huvihariduses ja -tegevuses pakutavad teenused **eesmärgistatud**.
- Saime teada, et valdkonna töötajatel **puuduvad oskused** tulemuslikkuse hindamiseks.
- Märgiti kvaliteedijuhtimise põhimõtete juhuslikku rakendamist ning valdkonna **madalat prioriteetsust** omavalitsuste juhtide seas.

KOOLITUSPROGRAMMI VÄLJUND

KOV TASANDI TEENUSE STANDARD,
MILLES ON KIRJELDATUD NÕUDED KONKREETSELE TEENUSELE

Nõuded

- Õigusaktidest
- Sihtrühma ootused ja vajadused
- Ühiskonna vajadused
- Valdkonna tavad ja kokkulepped

STANDARD

Nõuete kogum, millegi korduvaks tegemiseks

Nõudeid saab edasi anda (näiteks: riik KOVile, KOV teenusepakkujale), et kavandada ja pakkuda nõuetele vastavat teenust

NÕUETE STANDARD

Nõuetele vastamist
peab olema **võimalik
hinnata**

JUHISTE STANDARD

Kokkulepe, tinglik
kõneviis, **ei saa hinnata
vastavust**

TEENUSE STANDARDID

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Standardis kirjeldatakse

- Teenuse eesmärk
- Vastutus, osapoolte rollid
- Teenuse kirjeldus
 - ✓ Sihtrühm
 - ✓ Huvipooled, koostöövõrgustik
 - ✓ Kättesaadavus
 - ✓ Töötajate kvalifikatsioon
 - ✓ Protsess teenuse pakkumisel sh sihtrühma informeerimine ja tagasiside kogumine ja analüüs
 - ✓ Kasutatavad meetodikad
 - ✓ Muu oluline
- Tulemusnäitajad
- Viited

SENISED TULEMUSED

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- TLÜ ja TÜ koostoos on valminud koolitusprogramm „Kvaliteetsed noortevaldkonna teenused“
- Oktoober 2024 - veebruar 2025 viidi läbi koolitusprogrammi pilootetapp
- Piloodis osales 10 omavalitsust ja valmisid standardid 10-le KOV tasandi teenusele
- Ekspertid on andnud standarditele tagasisidet
- Harnos valmimas riigihange teenusstandardite kohapealseks katsetamiseks

LÄHIAJAL

- Pilootetapis osalenud KOVid saavad standardeid vastavalt ekspertide tagasisidele „kohendada“
- Piirkondlikud kohtumised teenusepakkujatega, kel huvi standardeid katsetada
- Hanke infotund 30. aprillil (infot jagab Harno)

ESIMESED STANDARDID

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Koolituse pilootprogrammis valmis 10 standardit

Noorteinfo

- ✓ **Viljandi linna** noorteinfoportaali standard
- ✓ **Rakvere linna** digitaalse noorteinfo teenuse standard

Avatud noorsootöö

- ✓ **Tori valla** avatud noorsootöö teenus
- ✓ **Elva valla** avatud noortekeskuse kvaliteedistandard
- ✓ **Lääne-Nigula** noortekeskuse avatud ruumi teenus

Huvitegevus

- ✓ **Põltsamaa valla** huvitegevuse teenusstandard

Teistlaadi lähenemised

- ✓ **Jõelähtme valla** standard 13+ noorte kaasamiseks teenuse
- ✓ **Peipsiääre valla** standardiseeritud noortevaldkonna tagasiside vorm
- ✓ **Järva valla** mitteformaalse õppe teenuse standard
- ✓ **Türi valla** koostöömudel „Noorte Heaks“

TAGASISIDE VALMINUD STANDARDITELE

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Eksperdid hindasid ja andsid soovitusi järgmistes aspektides:

- Kvaliteedijuhtimise põhimõtete rakendamine
- Teenuse sisu vastavus valdkonna tavadele ja kokkulepetele
- Standardi üldine ülesehitus
- Eesmärgi ja tulemusnäitajate kooskõla
- Töötajate kvalifikatsioonile seatud nõuete kooskõla vastava tööühma ettepanekutega
- Töötajate professionaalne arengu toetamine ja nüüdisaegse õpikäsituse rakendamine
- Õppimiskohustuse pikenemise reformi rakendamine ja formaalse- ja mitteformaalse õppe lõiming
- Riskioludes noorte ligipääs huvihariduse, huvitegevuse ja noorsootöö teenustele
- Noorte- ja haridusvaldkonna kohapealne koostöö ja noorte haridussüsteemis püsimise toetamine

NÄIDE 1

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Järva valla noorsootöö sisutegevuse ehk mitteformaalse õppe teenuse standard

Teenuse eesmärk: teenuse eesmärk on toetada noorte terviklikku arengut /.../. Oluline osa teenusest on noore enda seatud eesmärkide toetamine ja elluviimine, mis soodustab ennastjuhtiva õppija arengut ning loob harjumuse elukestvaks õppeks.

Vastutus: Peavastutaja abivallavanem, noorsootöökeskuse juhataja, iga noorsootöötaja, juhendaja, õpetaja ja noor

Sisend

- ✓ Järva valla arengukava 2022-2030
- ✓ Järvamaa arengustrateegia 2035+
- ✓ Noortevaldkonna arengukava 2021-2035
- ✓ Noorsootöö seadus

Teenuse tulemusnäitajad

1. Vastava koolituse läbinud ja mitteformaalse hariduse meetodeid kasutavate noorsootöötajate, huvitegevuse juhendajate **arv**.
2. Üldhariduse õpetajate **arv**, kes kasutavad formaalhariduses noorsootöötajate abil mitteformaalhariduslikke meetodeid õppetegevuse rikastamises.
3. Üldhariduse õpetajate ja noorsootöötajate koostöös valminud programmide **arv** mitteformaalseõppe metoodika kasutamiseks õppetundides.
4. Järva valla noorte **osakaal**, kes on haridussüsteemis püsinud vähemalt eriala omandamiseni.

NÄIDE 2

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Põltsamaa valla huvitegevuse teenusstandard

Teenuse eesmärk: Säilitada Põltsamaa vallas mitmekesised valikud huvitegevuses osalemiseks, /.../ suurendada noorte osalust, /.../ tagada huvitegevuse regulaarne kvaliteedi hindamine ja lähtumine noorte vajadustest.

Vastutus: Teenuste kvaliteedi tagamise eest vastutavad teenusepakkujad ja tegevuse toetamise eest Põltsamaa vallavalitsus.

Sisend

- ✓ Huvihariduse ja huvitegevuse toetamise kord (Riigi Teataja)
- ✓ Huvihariduse ja -tegevus toetamise kord Põltsamaa vallas
- ✓ Põltsamaa valla huvitegevuse ja kultuuriteenuste teenusmudel (raport 2024)

Teenuse tulemusnäitajad

1. Huvitegevuses osalevate noorte **arv**
2. Huvitegevuses osalevate noorte **rahulolu**
3. Pakutava tegevuse areng ja jätkusuutlikkus
4. Huvitegevuses osalevate riskinoorte **osalemise arv** ühes kuus

SENINE TAGASISIDE JUHTIDELT

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

Juhtide tagasiside lõpuseminaril

- Standardite väljatöötamise protsess muutis selgemaks noorsootöö, huvihariduses ja huvitegevuses tehtava.
- Protsess suunas teenust raamistama: eesmärk, tulemusnäitajad, ressursid, osapoolte rollid.
- Standardid aitavad tagada järjepidevust sh ületada inimeste vahetumisega tekkivad lõhet.
- Tulemusnäitajate väljatöötamine andis võimaluse luua seosed erinevate mõõtmis- ja hindamislahendustega sh Minuomavalitsus.ee kriteeriumidega.
- Standardiseerides rutiinsed tegevused, tekib aega ja ruumi innovatsioonile.

EDUKA OSALEMISE EELDUSED

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- Omavalitsus **on läbinud** viimase kolme aasta jooksul noortevaldkonna **kvaliteedihindamise** ja sellele järgneva analüüsi abil selgitanud, millisele teenusele standardi koostab.
- Osaleval KOV esindusel on **juhtide tugi** ja juhtide huvi.
- Meeskonda kuulub kohaliku tasandi noortevaldkonnas toimetav juht (nt huvikooli juht, kohaliku tasandi noorsootöö ametnik, noorteka juht)
- **Teenusepakkujad on informeeritud** ja võimalusel kaasatud kvaliteedistandardite väljatöötamisse.
- Ideaalis võiks ühe standardi alusel pakkuda teenust mitu teenusepakkujat.

MIKS OSALEDA PROGRAMMIS

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- **Ekspertide ja mentorite abil** võimalus analüüsida noortevaldkonna korraldamist
- Iga KOV saab **mentori** programmi perioodiks
- **Andmentorid** aitavad analüüsida andmeid kvaliteedihindamise protsessis
- **Kvaliteedihindamine veebis*** - Haridussilmas on KOV vaates eeltäidetud vormid andmetega sh andmed koolide rahuloluküsitlusest
- Kvaliteedihindamist toetavad **refleksioonikohtumised** – kogemuspõhine tugi, mida osalejad kõrgelt hindavad
- **Protsess suunab koostööle** KOV sees ja paremale kontaktile teenusepakkujatega

**Haridussilmas hindajad 7.04 seisuga: Harku vald, Keila linn, Kiili vald, Maardu linn, Märjamaa vald, Narva linn, Peipsiääre vald, Põhja-Pärnumaa vald, Põhja-Sakala vald, Rae vald, Rakvere vald, Rāpina vald, Saue vald, Setomaa vald, Tartu linn, Võru linn, Nõo vald, Viljandi linn, Haljala vald*

KITSASKOHAD

Noortevaldkonna kvaliteedi arendamine ja noorte kaasamine

- Rahastusskeem (hange) võib kujuneda teenusepakkujatele takistuseks.
- Erinevad lähenemised teenuse määratlemisele.
- KOV valimised 2025.

KUIDAS EDASI?

OMAVALITSUSTELE

SUUNATUD

KOOLITUSPROGRAMM

KVALITEETSETE TEENUSTE

KUJUNDAMISEKS

NOORTEVALDKONNAS

*UUT AKA
MOO DEE
DI MI
LINE*

Koolitusprogrammi eksperdid

**Fotod: Erakogu*

Ilona-Evelyn Rannala (PhD) on Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituudi noorsootöö korralduse dotsent. Varasemalt on ta pikalt töötanud Tallinna Linnavalitsuse spordi- ja noorsooametis, vastutades seal noorsootöö juhtimise, arendamise, kvaliteedi ja rahvusvahelise koostöö eest.

Ülikoolis õpetab ja juhendab ta nii rakenduskõrgharidustaseme kui ka magistritaseme noorsootöö üliõpilasi. Tema uurimishuvi on seotud peamiselt noorsootöötajate professionaalsusega ja noorsootöö arendamisega. Osaleb aktiivselt rahvusvahelises koostöös nii Soome, Iirimaa, Suurbritannia kui ka Austraalia suunal. Ta on mitmete publikatsioonide autor ning aktiivne noortevaldkonnas, näiteks noorsootöötaja kutseala kutsekomisjonis ja Eesti Noorsootöötajate Kogus.

Tiia Tammaru - pikaajalise (Eesti ja rahvusvahelise) kogemusega kvaliteediekspert, kes räägib kvaliteedijuhtimise ja juhtimiskvaliteedi olemusest ning näitab, kuidas organisatsiooni tegevused ja tulemused on omavahel seotud ning milline on nende vastastikune mõju. Tiia on lisaks õpetamisele kõrgkoolides olnud seotud erinevate kvaliteedialaste arendustegevustega, sealhulgas Eesti Kutsehariduse kvaliteedijuhtimise süsteemi kujundamisega. Tiia on sertifitseeritud EFQM-i assessor ja koolitaja.

[Eksperdid, koolitajad](#)

Koolitusprogrammi eesmärk on anda osalejatele teadmised ja oskused kvaliteedijuhtimise põhimõtetest ja nende rakendamisest noortevaldkonna teenuste kvaliteedi parendamisel.

Koolitusprogrammi läbimine aitab teil noorsootöö ja huvihariduse tegevuse korraldamise ja teenuste pakkumise läbi mõelda nii, et noortele pakutavad teenused oleksid kvaliteetsed, arvestaksid sihtrühma vajadusi ning toetaksid noorte konkurentsivõime kasvu.

Õpiväljundid: Koolitusprogrammi läbinud spetsialist ja juht

- teab kvaliteedijuhtimise põhialuseid;
- seostab noortevaldkonna põhimõtteid oma töö kontekstiga ja kvaliteedijuhtimisega;
- mõtestab oma rolli noortevaldkonna kvaliteedijuhtimise protsessis;
- oskab kasutada kvaliteedijuhtimise tööriistu;
- kavandab parenduse samme noortevaldkonna teenuste arendamises.

Mis on standard?

EVS-EN 45020:2008 Standardimine ja standardimisega seotud tegevused

- Standard on
 - konsensuse alusel koostatud ja
 - tunnustatud organisatsiooni poolt vastuvõetud normdokument, milles
 - tuuakse reeglid, juhtnöörid ja omadused tegevuste või nende tulemuste kohta
 - üldiseks ja korduvaks kasutamiseks ja
 - mis on suunatud korrastatuse optimaalse taseme saavutamisele antud kontekstis.

- *Avaseminar* **3. 09. 2024 (Tartu)**
- *I moodul “Kvaliteedijuhtimise põhimõtted noortevaldkonna kontekstis”* **8.-9. oktoober/5.-6. november**
- *Vaheseminar veebis, aeg täpsustamisel, novembris*
- *II moodul “Kvaliteetsete teenuste arendamine noortevaldkonnas 1”* **19.-20. november/3.-4. detsember**
- *III moodul “Kvaliteetsete teenuste arendamine noortevaldkonnas 2”* **14.-15. jaanuar/4.-5. veebruar 2026**
- *Lõpuseminar* **12. märts 2026 (Tallinn)**

Omavalitsuse konkreetsetest vajadustest lähtuvad **kodutööd** noortevaldkonna teenuste kvaliteedi arendamiseks.

Küsi ja sulle antakse :-) heleleek@tlu.ee; 514 9143

Hele Leek-Ambur (MA) on Tallinna Ülikooli haridusteaduste instituudi projektijuht. Ta on sotsiaalteaduste magister riigi- ja sporditeaduste erialal. Lisaks omab haridusasutuse juhtimise ning tervise- ja perekonnaõpetuse diplomit.

Hele on Tallinna Ülikoolis 20 aastat projekte juhtinud, mille eesmärk on rakendada disainmõtlemise metoodikat toodete ja teenuste väljatöötamisel, sekkumiste kavandamisel, käitumise vormimisel.

HARIDUS- JA NOORTEAMET

TÄNAME!

UUTAKA
MOODEE
DI MI
LINE

Kaire Soomets
teenuste kvaliteedi juhtivekspert
noorte- ja andepoliitika osakond
Haridus- ja teadusministeerium
5660 4987
kaire.soomets@hm.ee
www.hm.ee

Hele Leek-Ambur
projektijuht
Haridusteaduste instituut
Tallinna Ülikool
514 9143
hele.leek@tlu.ee